

jde o matku a o syna a tato ho živila a proto nemá nárok na odměnu za práce, konané pro matku. V tom ohledu prvý soudce věc posoudil správně. Žalovaný namítal, že děd žalobkyně ve své poslední vůli zanechal nemovitosti a že tak učinil pro žalobkyni jen se souhlasem její matky Heleny P-ové, ale již také na účet jejího věna, které jí měla snad zříditi její matka Helena P-ová. Dále namítá žalovaný, že z pozůstalosti po svém bratru Františku P-ovi obdržela žalobkyně rovněž větší podíl následkem toho, že se její matka Helena P-ová svého podílu na pozůstalost vzdala a že tak učinila rovněž na účet věna žalobkyně. V tom ohledu jest odvolací soud toho názoru, že dostalo-li se žalobkyni z majetku jejího děda nemovitosti a neméně i z pozůstalosti jejího bratra Františka a stalo-li se tak proto, že se matka žalobkyně nároku na uvedené hodnoty majetkové jen proto vzdala, by tím žalobkyně obdržela část věna, bude povinna žalobkyně dáti si tyto hodnoty majetkové započísti na povinný díl. Poněvadž prvý soudce se při svém odchylném názoru právním těmito okolnostmi nezabýval a je nezjišťoval, bylo napadený rozsudek vzhledem na ustanovení § 496 čis. 2 a 3 c. ř. s. zrušiti a věc vrátiti prvému soudu k novému jednání a rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně uznal, že žaloba, o niž jde, jest žalobou zkrácené nepominutelné dědičky proti obdarovanému, rovněž nepominutelnému dědici podle § 951 obč. zák., a nevdá, že žalobní prosba nezní na vydání daru ke krytí schodku, jak stanoví první věta prvního odstavce citovaného zákonného ustanovení, nýbrž přímo na zaplacení schodku, neboť žalovaný, jenž podle téhož předpisu (druhá věta) může vydání daru odvrátiti zaplacením schodku, proti žalobní prosbě v tomto směru nevznesl námitky a takto souhlasil s volbou, jemu příslušející, vykonanou žalobcem. Ale dovolací soud i jinak posoudil věc v podstatě správně, najmě když se přihlíží i k ustanovení § 939 obč. zák., a pochybil jen co do doby, podle níž se určuje hodnota přijatých věcí, již jest podle jasného doslovu § 794 obč. zák. při movitých věcech vždy doba dědického nápadu, třebas byly odevzdány již dříve, při nemovitých věcech pak doba jejich odevzdání (§ 431 obč. zák.), a to i v případě, že byly tehdy zatíženy břemenem, jež dodatečně odpadlo. Bude proto nutno, odhad nemovitosti provésti ke dni jejich odevzdání, při čemž arci nezůstane nepovšimnuto, že tenkrát byly zatíženy poživacím právem, jež smrtí Heleny P-ové, t. j. dnem 7. června 1928, zaniklo.

Čís. 9552.

Obec nemůže nabytí vydržením práva cesty, nevykonávala-li její držbu pro své soukromohospodářské potřeby, nýbrž užívali-li jí jednotliví občané pro svou potřebu.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1930, Rv II 299/29.)

Žalující obec domáhala se na žalovaném uznání, že jí přísluší po cestě žalovaného služebnost chůze a jízdy, že žalovaný jest povinen to uznati a odevzdati žalobkyni listinu schopnou ke vkladu služebnosti. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby. N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), jest přihlédnouti k doznání žalované, v její dovolací odpovědi, že se pokusila před tímto sporem o to, by sporná cesta byla správní cestou vyvlastněna a prohlášena za veřejnou. Doznáním tím je prokázáno, že se žalující obci nedostává a nemohla ani dostávati vůle držitelská ve smyslu § 473 obč. zák. aneb § 479 obč. zák., které předpokládají, by služebnost byla vykonávána k účelům soukromohospodářské potřeby, kterou obec vůbec netvrdí, neudávajíc ani, že cesty potřebovala k obhospodařování nějakého pozemku ve smyslu § 473 obč. zák. nebo k osobní potřebě, na př. k jízdě na pilu nebo do mlýna ve smyslu § 479 obč. zák., nýbrž tvrdí, že jednotliví občané jí k své potřebě za tím účelem užívali, kdežto ona sama, jak v dovolací odpovědi doznává, pokládala ji za cestu veřejnou. Držby práv se nabývá jejich výkonem ve vlastním jméně (§ 312 obč. zák.), a vyhledává se kromě výkonu práva i soukromoprávní vůle držitelská, které však, jak uvedeno, u žalující obce nebylo a nemohla proto vydržením tvrzené služebnosti nabýti. Bylo tudíž dovolání žalované strany vyhověti a napadený rozsudek změnit tak, že se žaloba v celém rozsahu zamítá, aniž je třeba zabývatí se dalšími vývody dovolání. Rozhodnutí to ovšem není na úkor práv jednotlivců, kteří snad vydržením služebnosti chůze a cesty po sporné cestě nabyli.

Čís. 9553.

Postupník knihovně zajištěné pohledávky nabývá teprve knihovním převodem zástavního práva oprávnění k započtení postoupené pohledávky.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1930, Rv I 445/29.)

Proti žalobě o zaplacení peněžitě pohledávky namítl žalovaný mimo jiné k započtení hypotekární pohledávku 16.000 Kč, již prý nabyt postupem, jež však nebyla dosud na něho knihovně převedena. Tuto vzájemnou pohledávku neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek v tomto směru potvrdil. D ů v o d y: Nesprávné právní posouzení shledává žalovaný v tom, že napadený rozsudek neuznává započitatelnost celé hypotekární pohledávky Terezie R-ové postoupené žalovanému ve výši 16.000 Kč. Započtením namítaná hypotekární pohledávka 16.000 Kč jest knihovně připsána dosud jiné osobě než žalovanému a proto nepřešlo na něho dosud zástavní právo podle § 445 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v